

Бранислав Нушић

ГОСПОЂА МИНИСТАРКА

Бранислав Нушић

ГОСПОЂА МИНИСТАРКА

Редитељ и избор музике: **Радослав Миленковић**

Сценограф: Даниела Димитровска

Костимограф: Јасна Бадњаревић

Асистент режије: Миа Кнежевић

Продуцент: Елизабета Фабри

Фотограф: Срђан Ђурић

Асистент костимографа: Снежана Хорват

Асистент сценографа: Нада Даниловац

Мајстор светла: Мирослав Чеман

Мајстор тона: Тодор Савин

Лица:

ЖИВКА, МИНИСТАРКА
ЧЕДА УРОШЕВИЋ, зет
УЈКА ВАСА
ДАРА, кћи
АНКА, служавка
РАКА, синчић
ПЕРА, писар из административног одељења
ДР НИНКОВИЋ, секретар Мин. спољних послова
ГОСПА НАТА
РИСТА ТОДОРОВИЋ, кожарски трговац
ПЕРА КАЛЕНИЋ
УЧИТЕЉИЦА енглеског језика
СОЈА, распуштеница
ТЕТКА ДАЦА
ХРИСТИНА, Дацина кћерка
ЈОВАН ПОП-АРСИН
ТЕТКА САВКА
ТЕТКА ПАНТА
МИЛА, Пантина кћерка
ТЕЧА ЈАКОВ
Статисти

Лидија Стевановић
Југослав Крајнов
Александар Гајин
Јована Мишковић
Сања Ристић Крајнов
Марко Савковић
Предраг Момчиловић
Марко Савић
Љубица Ракић
Милорад Капор
Милован Филиповић
Јелена Антонијевић
Гордана Јошић Гајин
Тијана Максимовић
Вишња Обрадовић
Мирослав Фабри
Гордана Каменаровић
Оља Стаменковић
Маја Николић
Драгомир Пешић
Славенко Ступић, Драган Шушњар,
Славиша Амиџић, Стеван Хемун

Инспицијент: Снежана Радованов Кузманов

Суфлер: Наташа Барбир

Премијера: 24. 1. 2014. сцена „Пера Добриновић“

Представа траје: два сата и петнаест минута с једном паузом.

Декор, костими и остала сценска опрема израђени у радионицама Српског народног позоришта.

Директор Технике: Раде Букумировић

БРАНИСЛАВ НУШИЋ (1864-1938)

Бранислав Нушић, најзначајнији српски комедиограф, рођен је у Београду, као Алкивијад Нуша (цин. *Alchiviadi al Nuša*), у цинцарској породици Ђорђа и Љубице Нуше. Отац му је био угледан трговац житом, али је убрзо после Нушићевог рођења изгубио богатство. Основну школу Нушић похађа у Смедереву, а гимназију у Београду; напунивши осамнаест година, званично мења име у Бранислав Нушић. Права студира најпре у Грацу, да би их у Београду 1885.

године дипломирао. Исте године учествује у српско-бугарском рату као добровољац. Због песме „Два раба“, објављене у „Дневном листу“, осуђен на две године робије, али бива помилован после годину дана. Постаје службеник Министарства иностраних дела 1889. године и бива упућен на рад у наше јужне крајеве, тада још неослобођене од турске власти, где проводи читаву деценију. Између осталог, службује у нашим конзулатима у Битољу, Солуну, Скопљу и Приштини. Прелази у просветну службу 1900. године: најпре је секретар Министарства просвете, а потом драматург и заменик управника београдског Народног позоришта. Уређује „Позоришни лист“ 1901. године, пензионисан на свој захтев 1902. године, но исте године враћен у службу као комесар пошта и телеграфа. Наредне године бива постављен за шефа националног одсека за пропаганду, али после преврата 1903. године поново стављен у пензију. У раздобљу 1904-1905. године је управник Српског народног позоришта у Новом Саду, а већ 1906-е поново заменик драматурга у Народном позоришту у Београду. Од 1908. године се бави новинарством, објављујући и под псеудонимом „Бен Акиба“. За време Балканског рата 1912. године постављен за првог начелника ослобођеног Битоља, а 1913. године оснива позориште у ослобођеном Скопљу. Са српском војском одлази 1915. преко Албаније на Крф, а од 1916-1918 борави у Италији, Француској и Швајцарској. После рата, ради као начелник „Уметничког одсека“ Министарства просвете до 1923. године, када одлази четврти пут (!) у пензију. Од 1925. до 1928. године је управник позоришта у Сарајеву, а 1929-е, са места библиотекарa Народне скупштине, дефинитивно одлази у пензију. Члан Српске краљевске академије постаје 1933. године. Умире 19. јануара 1938. године у Београду.

Најзначајнија дела:

- Комедије: *Народни посланик* (1886); *Проекција* (1889); *Обичан човек* (1902); *Сумњиво лице* (1923); *Госпођа министарка* (1929); *Мистер Долар* (1932); *Ожалошћена породица* (1934); *Ујез* (1935); *Д-р* (1936); *Покојник* (1937); *Власи* (недовршено).
- Дrame: *Тако је морало бити* (1900); *Пучина* (1901); *Свети* (1906); *Наход* (1923).
- Остала дела: *С Косова на сиње море* (путопис, 1894); *Девејстио њејнаестиа*, опис повлачења кроз Албанију, (1921); *Аутобиографија*, хумористичка проза (1924); *Реторика* (1934).

РЕЧ ПИСЦА

...Много је теже, међутим, тражити и наћи материјал у малој средини, у ономе друштву, међу оним људима, који немају ни снаге ни храбрости да се одвоје од равне линије животне, па било навише или наниже; међу оним људима који немају снаге да буду добри, али их тако исто немају ни храбрости да буду међу оним људима који су везани и спутани ситним обзирима, који робују застарелим традицијама и чије је све биће саздано из малодушности. Живот те средине тече једнолично и одмерено, као шеталица на зидноме сату; покрети те средине су мали, тихи, без узбуђења, без великих бразда, без јачих трагова, као они благи таласићи који круже по устајалој води кад на површину њену падне тичје перце. У тој малој средини нема бура, нема непогода, нема земљотреса, ни пожара; та средина је ограђена дебелим зидом од олуја и вихора који витлају кроз друштво. Она живи у својим собама, улица је за њу страни свет, иностранство, за њу су догађаји који узбуђују континенте само новинарска лектира.

Пера добио класу, Ђока се разболео, Стева положио испите, Јова премештен, госпа Мица купила нову спаваћу собу, госпа Савка ошишала косу, госпа Јулка прави нову хаљину од креп-де-шина, прија-Маци изгорео куглов, а прија Анка изљубила на фрише-фире сто седамдесет динара. Ето, то су сензације, то емоције, то догађаји мале -средине. И, ето, из те и такве средине ја сам узео за руку једну добру жену и добру домаћицу — госпођу Живку Поповић — и изнео је нагло, неочекивано и изненадно, изнад њене нормалне линије живота. Такав један поремећај на теразијама живота кадар је учинити, код људи из мале средине, да изгубе равнотежу те да не умеју да се држе на ногама. И ето, у томе је садржина *Госпође министарке*, у томе сва једноставност проблема који тај комад садржи.

Бранислав Нушић, из „Прегјовора за Госпођу министарку“

РАДОСЛАВ МИЛЕНКОВИЋ

Рођен 1958. у Новом Саду.

Летња школа пантомиме код Ладислава Фиалке (Дубровник, 1978)

Летња школа сценског покрета Жака Лекока (Париз, 1979)

1980. дипломирао глуму на Академији уметности у Новом Саду, у класи професора Бранка Плеше

1990. дипломирао позоришну и радио режију на Факултету драмских

уметности у Београду, у класи професора Дејана Мијача

1982. са Сретеном Мокровићем основао у Загребу Театар ММ

1984 – 1987. члан глумачког ансамбла Театра &ТД. у Загребу

1987. до 2005. члан глумачког ансамбла Југословенског драмског позоришта у Београду

Од 2005. редитељ у Српском народном позоришту у Новом Саду

1989 – 1993. бавио се педагошким радом на Академији уметности у Новом Саду (предмети: глума, дикција)

1995 – 1996. директор Дrame Српског народног позоришта у Новом Саду

2006 – 2007. уметнички саветник Народног позоришта „Тоша Јовановић“ у Зрењанину

Од 2009. бави се педагошким радом на Високој школи драмских уметности у Капошвару (Мађарска)

Од 2010. уметнички саветник Установе културе „Вук Караџић“ у Београду

У позориштима Србије, Мађарске, Шведске, Хрватске и Македоније режирао драме Славомира Мрожека, Павела Кохоута, Петера Вајса, Мјуреја Шизгала, Самјуела Бекета, Марше Норман, Рожеа Витрака, Алфреда Жарија, Аугуста Стриндберга, А. Н. Островског, Максима Горког, Људмиле Разумовске, Николаја Кољаде, Људмиле Петрушевске, Едена фон Хорвата, Мартина Мекдоне, Франца Ксавера Креца, Владимира Набокова, Жан-Пола Сартра, Албера Камија, Александра Галина, Ежена Јонеска, Олега Богајева, Марине Кар, Шарлоте Џонс, Мајкла Фрејна, Ж. Б. П. Молијера, Питера Шефера, Едварда Бонда, Јануша Гловацког, Волтера, А.П. Чехова, Михаила Булгакова, Федерика Гарсије Лорке, Виљема Шекспира, Марина Држића, Александра Поповића, Горана Стефановског, Небојше Ромчевића, Милоша Кречковића, Радоја Домановића, Матије Бећковића...

Љубин и Ћорђевић син.

Арсенијевић и Наталијин отац.

Радослав Миленковић
РЕЧ РЕДИТЕЉА

Амбиција.

КРИТИКА О НУШИЋУ И ГОСПОЋИ МИНИСТАРКИ

&&

„Нушићево чудо смеха је без премца, олимпијско-боговске лакоће, хомеровско, необуздано, силовито, бунтовнички усмерено против свих стега („напрегнутости“, „бола“, „ружног“) – па, чак устремљено и против свих ограничавања свога сопственог израза (против „заната“, против „вештине“). Тај нагон је у Нушићу био тако неодољив да му је и он сам подлегао. И у своме стварању се – очигледно – уздао само и једино у њега. Отуда Нушић (као и већина великих стваралаца) није био – „интелектуалац“. Он никад није (као Стерија, рецимо) помно проучавао поетике, и законитости, и механику сцене. По нашем медитеранском менталитету и нестудиозности, за њега је учење било нешто што је својство неталентованих. По природи изразити романтичар – боемство; национална екстаза; службовање с Војиславом Илићем на Косову; добоши, заставе, трубе, патриотски говори; народна одбрана; калабрески шешир; „Дарданели“, Скадарлија; отпуштање из службе и оставке; материјална кубурења – Нушић је веровао само у надахнуће и спонтаност.“

Бора Глишић, *Геније и ђесник медитеранској смеха*

&&

„Личност Живке је предводник свим акцијама у комедији. Она спада у најмаркантније, најживописније и најсочније ликове српске књижевности. Остале личности у комедији су њој подређене, налазе се у њеној свити. Најпластичнија је међу њима личност ујка-Васа, жива у карактеру, у цртама лукавства и притворства, као и практичног духа, онаквог од кога се кују „дрвени“ адвокати и лажни сведоци, а још више у хумору који је Нушић дао обилато овој личности.“

Велибор Глигорић, *Драме Бранислава Нушића*

&&

„...Нушићеве родољубиве историјске трагедије и његове наглашено моралистичке породичне драме остале су потпуно у сенци његових популарних комедија, у којима су фигуре патријархалног српског менталитета приказане у преласку из сељачког, оријенталног стања према урбаном, европејским схватањима.

Нушић је ретко и сасвим успутно сатиричар, а његов хумор је углавном вербалан. Његови неспособни бирократи, корумпирани политичари, његове варошке алапаче и преваранти, његови скоројевићки трговци и њихови тобож позападњачени потомци, послужили су као ефектна инспирација за генерације комичких глумаца. Често извођене у словенским срединама, као и у Немачкој, Аустрији и Мађарској, његове најзначајније комедије су *Госпођа министарка* и *Ожалошћена породица*.“

Мартин Банхам, *The Cambridge Guide to Theatre*

&&

„Тематска основа Нушићевих комада може се формулисати питањем: како ће одређен скуп људи једне одређене средине реаговати на догађај или чињеницу који тај скуп уплићу у један заплет заједничких интереса? Овом гледишту могла би се ставити замерка да је, на пример, *Госпођа министарка* типична комедија карактера насловног лица. У ствари, Живка министарка није посебан карактер, него само један издвојен из скупа сродних; она није, као у комедијама карактера, супротстављена једном скупу супротних карактера, него само самостална варијанта једне јединке из скупа, издвојена само повремено и само релативно самостална. То се најбоље види из најснажније сцене комада, у којој се министарка нађе са целом породицом; она ту није противстављена породичном скупу, него је пасивни претекст истосмерног реаговања тог скупа.“

Јосип Кулунџић, *Принцип акционих игрица*

Најзначајнија извођења *Госиође минисџарке*

25. мај 1929. – Праизведба: Народно позориште, Београд; режија Витомир Богић; Живка – ЖАНКА СТОКИЋ;
1945. – Народно позориште, Београд; режија Драгољуб Гошић; НЕВЕНКА МИКУЛИЋ (алтернације: Милева Бошњаковић, Мила Димитријевић);
1947. – Народно позориште, Београд; Живка – ЉУБИНКА БОБИЋ;
1955. – Народно позориште, Београд; режија Душан Владисављевић; Живка – ЉУБИНКА БОБИЋ;
1958. – Југословенско драмско позориште, режија Бојан Ступица; Живка – МИРА СТУПИЦА;
1964. – Народно позориште, Београд; режија Браслав Борозан; Живка – ЉУБИНКА БОБИЋ;
1978. – Београдско драмско позориште, режија Александар Огњановић; Живка – РАДМИЛА САВИЋЕВИЋ;
1982. – Народно позориште, Београд, режија Миленко Мисаиловић; Живка – ОЛИВЕРА МАРКОВИЋ;
1996. – Југословенско драмско позориште, режија Дејан Мијач; Живка – МИРЈАНА КАРАНОВИЋ;
2004. – Народно позориште, режија Јагош Марковић; Живка – РАДМИЛА ЖИВКОВИЋ;
2013. – Позориште „Бошко Буха“, режија Тања Мандић-Ригонат; Живка – ГОРАН ЈЕВТИЋ

Госиођа минисџарка у СНП-у:

1966. – режија Димитрије Ђурковић; Живка – ДОБРИЛА ШОКИЦА;
1973. – режија Миодраг Гајић; Живка – ЉУБИЦА РАВАСИ;
1993. – режија Бранко Поповић; Живка – АЛЕКСАНДРА ПЛЕСКОЊИЋ ИЛИЋ.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Позоришни трг 1, 21000 Нови Сад
Телефон: 021/ 6621 411 (централа)

За издавача / АЛЕКСАНДАР МИЛОСАВЉЕВИЋ, управник

Директор Дrame / БОРИС ИСАКОВИЋ
Уредник / СВЕТИСЛАВ ЈОВАНОВ
Фотографије / СРЂАН ЋУРИЋ
Обликовање / РАДУЛЕ БОШКОВИЋ
Технички уредник / НОРБЕРТ БАРЦАЛ
Компјутерски слог / ЉИЉАНА БИЛБИЈА и НАДА РАДОВИЋ

Штампарија СТОЈКОВ, Нови Сад
Тираж 1000

153. сезона 2013/2014.

www.snp.org.rs

